

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ
НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР – ТӘРБИЕНІҢ
ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ

I КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ
В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ
И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

I КНИГА

Қостанай қ., 2025 ж.
г. Қостанай, 2025 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Скударева Галина Николаевна**, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ресейлік Мәскеу облысындағы Мемлекеттік жоғары білім беру ұйымы «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, Ресей; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар - тәрбиенің тұжырымдамалық негізі:
Қ 22 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: I Кітап, 27 ақпандағы 2025 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2025. – 1916 б. = Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях: Материалы международной научно-практической конференции: I книга, 27 февраля 2025 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2025.–1916 с.

ISBN 978-601-356-498-2

Жинақта Алтынсарин оқуларының «Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар – тәрбиенің тұжырымдамалық негізі» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары жарияланған. Бұл Қазақстандық білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары туралы зерттеулер, еліміздің ұлттық біртұтас тәрбие бағдарламаны жүзеге асыру жолдары, жас ұрпақты тәрбиелеуде халықаралық және отандық тәрбие мәселелері ескеру жолдары, мектеп пен отбасының қоғамдық тәрбие күштерін біріктіру туралы пікірлері, зерттеу ұсынылымдары туралы мақалалар жинақталған.

Жинақта білім беруде ұлттық тәлім-тәрбие құндылықтарын еңгізудің өзекті мәселелері, озат тәжірибелер, біртұтас тәрбиенің бағыт-бағдарымен тенденцияларын айқындалып, сондай-ақ қолжетімділікпен инклюзивтілікті қамтамасыз ету, барлық деңгейлердегі мазмұнның құндылық аспектісін өзектендіру, білім беру ұйымдарында ашықтық пен ынтымақтастық ахуалын құру, білім беруді дамыту мен психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық форматтарымен тиімді тәжірибелерін еңгізу, педагогикалық ғылым мен практиканы интеграциялау қарастырылған.

Конференция материалдары қазіргі білім беру контекстіндегі Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының өзектілігін, оқытудың гуманистік теориясының ғылыми негіздерін, қазіргі педагогикалық білім берудегі ғылым мен практиканың өзара байланысы мәселесін шешу жолдарын, интегративті жүйе ретіндегі кәсіпке дейінгі педагогикалық білім берудің маңыздылығын, цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, педагогтардың тәрбие мәселелерін өз қызметтерінде шешу жолдары айқындалған.

Бұл жинақтың материалдарын ғалымдар, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілер, педагог-психологтар, магистранттар мен студенттер пайдалана алады.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях», определяющие общие направления тенденции внедрения национальной программы «Біртұтас тәрбие», такие, как ценностные аспекты воспитания подрастающего поколения, анализ возможностей и лучших практик по внедрению единой программы воспитания, поддержка взаимодействия школ и семьи в воспитании ценностных ориентиров детей и молодежи, изучение путей создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, педагогической готовности педагогов к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-498-2

9 786013 564982

УДК 37.02
ББК 74.00

Список литературы:

1. Калыбекова А. А. Теоретические и прикладные основы народной педагогики казахов монография / Калыбекова Асма; [М–во образования и науки Респ. Казахстан, Юж.–Казах. гос. ун–т им. М. Ауезова]. – Алматы : БАУР, 2005. – 363 с.
2. Потаповская О.М. Педагогическое сопровождение семьи в вопросах духовно–нравственного воспитания детей. М.: Планета 2000, 2002. Вып. 3
3. Перова Т.А. «Единство семьи и школы в создании единого воспитательного пространства». Саратов. 2022
4. Сухомлинский В.А. 'О воспитании' – Москва: Политическая литература, 1982 – с.270
5. Макаренко А.С. 'О воспитании' – Москва: Издательство политической литературы, 1990 – с.416
6. Щекина О. А. Взаимодействие семьи и школы в современной социально–образовательной ситуации// Социальная педагогика. 2006. № 2. С. 73–7

ӘОЖ 37.015.3

**«АҚПАРАТТЫҚ МӘДЕНИЕТ» ҰҒЫМЫНЫҢ МӘНІ МЕН МАЗМҰНЫНА
ҒЫЛЫМИ ТЕОРИЯЛЫҚ ШОЛУ**

Жетписбаева Айсылу Айратовна

«Педагогика және психология» БББ 1 курс магистранты

Абдиркенова Ақбидаш Капановна

педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының

PhD доктор, қауымдастырылған профессоры м.а.

Ө. Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институты

Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті

Қостанай, Қазақстан.

Аңдатпа

Мақалада «Ақпараттық мәдениет» бұл қазіргі әлеуметтік теорияның жаңа үлгісі, яғни ақпараттық қоғамның ерекше мәдениетін көрсететін, қоғам мен мемлекет, әлеумет пен билік арасындағы дәнекер болып табылатыны сөз етілген. Шетелдік, отандық ғалымдардың «Ақпараттық мәдениет» ұғымына берген түсініктері мен мазмұны қарастырылған. Аталған еңбекте ақпараттық мәдениет түсінігінің мәні мен мазмұны кітапханашылардың түсіндірмелі сөздіктерінде берілген анықтамаларға сәйкес талданған.

Түйінді сөздер: Ақпараттық мәдениет, медиабілім технологиялары, тұлғаның ақпараттық мәдениеті.

Аннотация

В статье рассмотрено, что «Информационная культура» является новым примером современной социальной теории, то есть связующим звеном между обществом и государством, социумом и властью, отражающим особую культуру информационного общества. Рассмотрены понятия и содержание, данное зарубежными, отечественными учеными понятию «Информационная культура». В данной работе проанализированы сущность и содержание понятия информационной культуры в соответствии с определениями, приведенными в пояснительных словарях библиотекарей.

Ключевые слова: Информационная культура, технологии медиаобразования, информационная культура личности.

Abstract

The article says that « information culture» is a new model of modern social theory, that is, it reflects the special culture of the information society, is a link between society and the state, society and power. The concepts and content given by foreign and domestic scientists to the concept of "Information Culture" are

considered. In this work, the essence and content of the concept of Information Culture is analyzed in accordance with the definitions given in the explanatory dictionaries of librarians.

Key words: Information Culture, Media Education Technologies, Information Culture of the individual.

Қазіргі уақытта ақпаратқа қол жеткізу мен әлемдік жаңалықтармен жан-жақты хабардар болудың кең мүмкіндіктері қалыптасты. Ғаламтор мен бұқаралық ақпарат құралдарының мүмкіндіктерін қолдануда болашақ маманның іскерлігі мен дағдысын қалыптастырудың қажеттігі туды. Болашақ маман бойында өмірлік ұстаным, білімдік және кәсіптік бәсекелестікке төтеп бере алатын, өз мамандығын меңгеруге және біліктілігін арттыруға қажетті ақпараттарды таба алатын және олармен жұмыс істей білетін іскерліктерді қалыптастырудың маңыздылығы артты. Бұл міндетті жүзеге асыруға ықпал етуші шешуші факторлардың бірі болашақ маманның ақпараттық мәдениетін қалыптастыру болып табылады. Бүгінгі күнде, жан-жақты құзыреттілікті меңгерген, ақпаратпен еркін жұмыс істей білетін маманды даярлап шығу үшін осы сала бойынша білім алып жатқан студенттерге медиабілім беруді қолға алу аса маңызды. Студент-жастардың ақпараттық мәдениетін қалыптастыру міндетін орындау үшін, ең алдымен бұқаралық ақпарат құралдарының педагогикалық әлеуетін нақтылап, медиабілім технологияларын, әдіс-тәсілдерін бір жүйеге келтіру қажет [1].

Ғылыми-педагогикалық еңбектерді шолу қазіргі қоғамда мәдениеттің жаңа түрі – ақпараттық мәдениет пайда болғандығын көрсетті. Оның негізінде дәстүрлі мәдениет саласында әрекет ететін жалпыға ортақ заңдар таратылады, сондай-ақ осы жаңа құбылысқа ғана тән жаңа заңдар пайда болады. Мәдениет адамзатқа тән қарым-қатынастың озық үлгілерін өзінде жинақтайды. Ақпараттық мәдениет әртүрлі мәдениет өкілдері арасында адамзат қарым-қатынасының озық үлгілерін алмасуға және осы арқылы әртүрлі елдердегі халықтар арасында өзара түсіністік орнатуға зор мүмкіндіктер жаратады

«Ақпараттық мәдениет» бұл қазіргі әлеуметтік теорияның жаңа үлгісі, яғни ақпараттық қоғамның ерекше мәдениетін көрсететін, қоғам мен мемлекет, әлеумет пен билік арасындағы дәнекер болып табылады. Ақпараттық мәдениетті адамзат тарапынан мәдени-тарихи даму барысында қалыптасатын ақпараттық-коммуникативтік құралдардың, материалдық және интеллектуалдық құндылықтардың жиынтығы ретінде қарастыруға болады.

«Ақпараттық мәдениет» ұғымының күрделілігі де сонда ол екі ұғымның бірігуінен тұрады – «ақпарат» және «мәдениет». Ақпараттық мәдениет түсінігі ресейлік басылымдарда ХХ ғасырдың 70 жылдарында пайда болды. Ең алғаш осы ұғым К.М.Войханский мен Б.А.Смирновтың 1974 жылы «Кітапхана және ақпарат» зерттеуінің материалдар жинағында «Ақпараттық мәдениет жайында кітап-ханашылар мен оқырмандар» атты ғылыми мақаласында қолданылды. Алғашында бұл түсінік кітапханашыларға қатысты қолданылғанымен 1980 жылдардың соңына қарай ақпараттық мәдениет қоғамтанушылар, философтар, бұқаралық ақпарат саласындағы мамандардың қолданысына ене бастады.

Гендина Н.И., Колкова Н.И., Стародубова Г.А., Уленко Ю.В және т.б ресейлік ғалымдардың 2006 жылы жарық көрген «Тұлғаның ақпараттық мәдениетін қалыптастыру: оқу пәнін теориялық негіздеу және мазмұнын моделдеу» атты еңбегінде «ақпараттық мәдениет» түсінігінің шығу тарихына талдау жасалып, тұлғаның ақпараттық мәдениетін қалыптастыру тұжырымдамасы берілген. Аталған еңбекте ақпараттық мәдениет түсінігінің мәні мен мазмұны кітапханашылардың түсіндірмелі сөздіктерінде берілген анықтамаларға сәйкес талданған.

Кесте 1. Кітапханашыларға арналған түсіндірмелі сөздіктерде «ақпараттық мәдениет» ұғымына берілген анықтамалар

Анықтамалық басылым	Түсініктің анықтамасы
Ақпараттық іс-әрекет негізіндегі түсіндірмелі сөздік. – Киев: УкрИНТЭИ, 1996.-252 б.	Ақпараттық мәдениет – ақпараттану және оның меңгерілу деңгейі, адамзат тарапынан қолдану сапасы; информатиканың құралдары және әдістерін иелену; ақпараттық мәдениеттің құрамдас бөлігі компьютерлік сауаттылық.
Кітапханашының анықтамасы/ А.Н.Ванеева, В.А.Минкина.– Профессия, 2000.– 432 б.	Ақпараттық мәдениет кітапханалық – библиографиялық сауаттылық пен оқу мәдениетінен тұрады. Тұлғаның келесі білім, іскерлік және дағды кешенімен қамтамасыз етеді: <ol style="list-style-type: none"> 1. ақпараттану үдерісінің аудандық, аймақтық ерекшелігін; 2. ақпараттанудың құқықтық ережесін сақтауға бағдарланған, яғни авторлық құқық, сөз бостандығы, тұлғаның ақпараттық қауіпсіздігі және т.б 3. заманауи ақпараттық ресурстардың ерекшеліктері мен ақпараттық жүйедегі құжаттарды түсіну (кітапханадағы, мұрағат, қор, банкдегі және т.б ақпараттық жүйелердегі); 4. ақпаратты таратушыларды кодтау мүмкіндігін білу, дәстүрлі және электронды құралдардың артықшылығы мен кемшілігін, ақпаратты жүйелендіру, сақтау және іздеу мүмкіндіктерінен хабардар болу. 5. заманауи ақпараттық технологияларды қолдану іскерлігі, өзінің компьютерлік сауаттылығын үнемі жоғарылатуға ұмтылу.
Мектеп кітапханашысының қысқаша анықтамасы/ О.Р.Старовойтова, Т.И.Полякова, Ю.В.Лисовска, Г.И.Позднякова. – Профессия, 2001. – 352 б.	Адамның ақпараттық мәдениеті жалпы адамзатқа тән мәдениеттің бөлігі болып табылады. Мұғалімдер мен білім алушылардың оқу іс-әрекетіндегі ақпараттық іс-әрекетінің сапалық көрсеткіші. Ақпараттық мәдениет адамның ақпараттық ортамен өзара әрекетінде білім, іскерлік, дағды және рефлексивті ұстанымдардың кешені ретінде көрінеді. Ақпараттық мәдениет адамның ақпараттық іс-әрекетке қызығушылығынан, оның білім беру үдерісіндегі маңызды рөлінен, ақпарат көздерін таңдау мүмкіндігінен, дәстүрлі, электронды және басқа да ақпараттық ресурстарды кешенді қолдануынан, өзін белсенді ақпараттық мінез-құлықта ақпаратты тасымалдаушы екендігін сезінуінен көрініс табады.
Коджаспирова Г.М., Коджаспиров А.Ю. Педагогикалық сөздік: жоғары және орта педагогикалық оқу орындарына арналған. – М: «Академия», 2000.- 176 б.	Тұлғаның ақпараттық мәдениеті – адамның ақпараттық қоғамдағы мінез-құлық ережелерінің жиынтығы, интеллект жүйесімен қарым-қатынас жасаудың нормасы мен тәсілдері, телематика, жаһандық және локальды ақпараттық жүйелердің құралдарын қолдану. Адамның ақпараттық әлемді тануы мен меңгеру қабілетін, тура және кері ақпараттық байланыстарды, ақпараттық қоғамда еркін бейімделуін құрайды. Тұлғаның ақпараттық мәдениетін қалыптастыру информатиканы оқыту процесі мен мектептегі ақпараттық технологиялар негізінде жүзеге асырылады.

1988 жылы Г.Г. Воробьевтің «Сенің ақпараттық мәдениетің» және А.П. Сухановтың «Ақпарат және өркендеу» атты еңбектері жарыққа шықты. Аталған еңбектерде «Ақпараттық мәдениет» ұғымына анықтама беріліп, жан-жақты

талданды. Сондай-ақ, А.А. Виноградов, А.И. Ракитов, Э.П. Семенюк және т.б ғалымдардың еңбектерінде аталған түсінік әлеуметтік-ғылыми және философиялық мәнде қарастырылды [2].

Ақпараттық мәдениеттің әдіснамалық мәселелерін жан-жақты қарастырып, дамуына үлес қосқан ғалымдар М.Г. Voxрышева, А.А. Грехинин, Н.Б. Зиновьева, В.А. Минкина, В.М. Петров, А.И. Ракитов, Б.А. Семеновкер, Э.П. Семенюк, Ю.А. Шрейдер және т.б. Осы аталған ғалымдардың еңбектерінде ақпараттық мәдениеттің түсініктік-терминологиялық аппараты мен теориялық негіздері жан-жақты зерделенді.

Отандық ғалымдардың еңбектерінде де бұл мәселелер тыс қалмаған. Елімізде қорғалған ғылыми диссертациялар мен жұмыстарда бұқаралық ақпарат құралдарының оқу-тәрбие үдерісіндегі мәні мен маңызын нақтылауға, баспасөздің, телебағдарламалар мен ғаламтор сайттарының жастардың кәсіптік жетілуі мен психологиялық қалыптасуына тигізетін әсерін бағамдауға мән берілген.

Республика көлемінде К.А.Ақтамбековтің «Қазақ педагогикалық баспасөзінің қалыптасу және даму жолдары (1870-1940 жж)», Г.Ысмағұлованың «Педагогические публикации в Казахстане периода 1905-1917 гг. и их основные проблемы» атты қазақ баспасөзінің даму тарихына, ондағы мақалалардың сапасы мен мазмұнына талдау жасалған ғылыми диссертация жұмысы қорғалды.

Ғалым Ү.Ж.Жұмабекованың «Влияние педагогической прессы республики на совершенствование учебно-воспитательной работы общеобразовательных школ (на материале Казахской ССР)» атты зерттеу жұмысында елімізде шығатын педагогикалық басылымдардың жалпы білім беретін мектептердің оқу-тәрбие үдерісін жетілдірудегі ықпалына баға берілген. Педагогикалық басылымдардың озат педагогтардың жаңашыл іс-тәжірибелерін көпшілікке таратудағы мүмкіндігі зор екендігі аталып өтілген.

Сонымен қатар, С.Абдукадированың «Қазақстан педагогикалық газеттерінің оқушылардың білім сапасын арттырудағы рөлі (1952-1972 жж.),

Ә.О.Оразованың «Республикалық педагогикалық мерзімді баспасөз беттеріндегі оқушыларға ұлттық тәрбие беру мәселелері (1985-2000 жж. «Қазақстан мұғалімі», «Учитель Казахстана» газеттері материалдары негізінде)» тақырыбындағы диссертация жұмыстарында қазақтың ағартушы педагогтары мен қоғам қайраткерлерінің мерзімді баспасөздің оқушыларға ұлттық тәрбие берудегі рөлі туралы ой-пікірлері, оқушыларға ұлттық тәрбие берудегі педагогикалық газеттердің мүмкіндіктері мен олардың оқушының білім сапасын арттырудағы маңызы қарастырылған.

Соңғы жылдары, еліміздегі мектептер мен жоғары оқу орындарында оқушылар мен студенттерге медиабілім беру ісінің жолға қойылуына педагогика ғылымдарының докторы, профессор П.Б.Сейітқазы өз үлесін қосуда. Ғалымның 2009 жылы қорғалған «Болашақ мұғалімдерді бұқаралық ақпарат құралдары арқылы тәрбие үрдісіне дайындаудың ғылыми-теориялық негіздері» атты докторлық диссертациясында БАҚ арқылы болашақ мұғалімдерді тәрбие үрдісіне дайындаудың маңыздылығы нақтыланып, ғылыми тұрғыдан негізделген; нақты ұғымдарға анықтамалар беріліп, білім беру жүйесінде бұқаралық ақпарат құралдарын пайдалу жайы мен оған болашақ мұғалімдерді дайындау мәселесі талданған. П.Б. Сейітқазының «Бұқаралық ақпарат құралдары материалдары негізінде тәрбие жұмыстарын ұйымдастыру» атты оқу-әдістемелік құралы, «Баспасөз және тәрбие мәселесі», «Бұқаралық ақпарат құралдарын мектепте пайдалану әдістемесі» және «Студенттерді тәрбие жұмыстарына дайындауда бұқаралық ақпарат құралдарын пайдалану» атты оқу құралдары, сонымен қатар, «Болашақ мұғалімдерді БАҚ арқылы тәрбие үрдісіне дайындау» атты монографиясы мен осы бағытта зерделенген бірнеше оқу-әдістемелік кешендері жарық көрген.

Ақпараттық мәдениет ақпаратты жеткізе білу мәдениетімен оны қабылдай алу мәдениетінен тұрады. Оның деңгейі медиамәтінді қабылдай білетін, талдай алатын, бағалайтын, медиа шығармашылықпен айналысатын, медиа саласы бойынша білімін жаңа ақпараттармен үнемі толықтырып отыратын тұлға дамуының көрсеткішімен өлшенеді [3].

Зерттеу жұмысына сәйкес, көптеген ғылыми педагогикалық және психологиялық еңбектерге талдау жасай отырып, ақпараттық мәдениет түсінігін құраушы келесі элементтер бар екендігін анықтадық:

- қарым-қатынас нормасы мен әлемге деген көзқарас, дүниетаным;
- табиғат, қоғам, техника, іс-әрекет тәсілдері, ойлау туралы білім;
- тұлғаның белгілі бір іскерлігі мен дағдысы;
- шығармашылық, ізденімпаздылық және зерттеу іс-әрекетінің тәжірибесі.

Демек, болашақ мамандардың ақпараттық мәдениетін қалыптастырудың негізгі міндеттеріне ақпараттық қоғамда жас ұрпақты өмірге дайындау, әртүрлі ақпаратты қабылдауға, оның зиянды әсерін түсіне білуге және техниканың көмегімен қарым-қатынас жасау қабілетін игеруге үйрету және т.б жатады. Ол студенттің ақпараттық іс-әрекетке деген қызығушылығынан, оның білім беру жүйесіндегі маңызды рөлін түсінуден, дәстүрлі, электронды, жүйелік және басқа да ақпараттық ресурстарды кешенді қолданудан, өзін ақпаратты жинақтаушы және таратушы екендігін түсінуден және белсенді ақпараттық мінез-құлқынан көрінеді.

Әдебиеттер тізімі:

1. Баранов О.А. Медиаобразование в школе и вузе. Тверь: Изд-во Твер. гос. ун-та, 2002. 87 с.
2. Зазнобина Л.С. Технология интеграции медиаобразования с различными учебными дисциплинами. // На пути к 12-летней школе. –М., 2000. – С.178-182
3. Сейітқазы П.Б. Болашақ мұғалімдерді БАҚ арқылы тәрбие үрдісіне дайындау. Монография, Астана, 2009 ж.

УДК 373.2

ВОВЛЕЧЕНИЕ РОДИТЕЛЕЙ В ПРОЦЕСС ДЕТСКОГО РАЗВИТИЯ, ВОСПИТАНИЯ И ОБУЧЕНИЯ

Жихарева Татьяна Борисовна

старший методист дошкольного отдела
ГУ «Отдел образования города Костаная»
управления образования акимата Костанайской области

Тусова Айгуль Аманжоловна

заведующая КГКП «Ясли–сад №54»
отдела образования города Костаная»
управления образования акимата Костанайской области

г. Костанай, Казахстан

Аннотация

В представленной статье обсуждается важность вовлечения родителей в образовательный процесс дошкольных учреждений, которая акцентируется в рамках реализации Национального проекта «Качественное образование, доступное каждому». Контекст статьи подчеркивает, что успешное вовлечение родителей требует осознанного подхода и разработки стратегий для преодоления существующих трудностей.

**ТӘРБИЕ ҚЫЗМЕТІНДЕГІ ОТБАСЫНЫҢ, МЕКТЕПТІҢ ЖӘНЕ ҚОҒАМНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК СЕРІКТЕСТІГІ**

**СОЦИАЛЬНОЕ ПАРТНЕРСТВО СЕМЬИ, ШКОЛЫ И ОБЩЕСТВА
В ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**

Абдулина Айгуль Сапарғалиевна, Дошанова Жанна Жумағалиевна	Сотрудничество семьи, школы и общества в процессе воспитания	1377
Абелева Диана Дархановна	Социальное партнерство – ключ к успешному воспитанию	1382
Агеева Анастасия Анатольевна	Социальное партнёрство дошкольной организации и семьи: современные подходы	1385
Aidarbekova Rauana Kairatbekovna, Kuatova Aigul Ainabekovna	Cooperation between the family and the educational system in bringing up the new generation	1388
Айткужина Меруерт Оразбековна	Қазіргі отбасы тәрбиесінде ұлттық құндылықтарды қолдану ерекшеліктері	1394
Айтпаева Алия Богдановна, Тоғусаева Ажаргуль Казийкановна	Қазіргі заманғы тәрбие әдістерін балалардың әлеуметтік үрдіске тұлғалық қалыптасуы үшін отбасыларда қолдану	1400
Альжанова Айгуль Муратовна, Фаустова Елена Геннадьевна	Взаимодействие учителя с родителями в рамках факультативных занятий: пути развития и поддержки учащихся	1403
Алмаганбетова Макпал Кайратовна, Борибаев Айбар Кайржанович	Ұрпақты адамгершілікке тәрбиелеуде ұлттық құндылықтар басты құрал ретінде	1407
Аманкелдиева Айгерим Пиралиевна, Абушахметова Айниса Рахмановна	Студенттердің аитв/житс–мен өмір сүретін адамдарға деген әлеуметтік көзқарасы	1412
Әшім Аружан Мақсұтқызы	Как построить эффективное сотрудничество родителей и учителей в школах с инклюзивным образованием	1417
Бабалиева Азиза Бауыржановна	Тиімді білім беру үшін отбасы, мектеп және қоғам арасында мықты серіктестік құру	1421
Байбулатова Айгуль Жакеновна	Психолого–педагогические аспекты социального партнерства между семьей и колледжем в рамках программы «Біртұтас тәрбие»	1424

3 СЕКЦИЯ

Баймагамбетова Дана Сабитовна, Дамбаулова Асемгуль Сериковна	Единство семьи, школы и общества в воспитании младших школьников	1429
Баймусина Ляззат Ибраевна Ундимисова Кульпаш Сейтпековна	Современные подходы к взаимодействию школы дополнительного образования с семьей: преодоление барьеров и создание гармоничного сотрудничества	1432
Барабаш Ольга Ивановна	Влияние семейного окружения на развитие детей и роль социального педагога в поддержке семей	1435
Бегежанова Райхан Карымжановна	Мектеп пен отбасының өзара әрекеттесуі ерекше білім беру қажеттіліктері бар баланың мектеп ортасына сәтті бейімделу факторы ретінде	1439
Бектемір Динара Қызырбекқызы	Тәрбие үдерісіндегі отбасы, мектеп және қоғамның өзара әрекеттестігі: әлеуметтік серіктестіктің маңызы мен тиімділігі	1443
Бельшева Ирина Николаевна Булатова Резида Гадынановна	Роль социального партнерства семьи, школы и общества в формировании воспитательного процесса: взаимное влияние и поддержка в воспитании гармоничной личности	1447
Бельская Татьяна Александровна, Бельский Денис Геннадьевич	Партнерство семьи, школы и общества как фактор воспитания	1450
Бобрицкая Елена Анатольевна, Зайцева Елена Васильевна	Единство усилий: роль партнерства в воспитательной деятельности	1454
Букаева Шынар Калияскеровна	Бала тәрбиесінде мектеп пен ата–ананың ынтымақтастық қарым – қатынасы	1458
Бургард Маргарита Сергеевна, Пролыгина Динара Куанышбаевна	Совместное сотрудничество – путь к успеху	1463
Возная Екатерина Викторовна, Мычко Елена Ивановна	Социальное партнерство семьи и педагогов в детском саду	1467
Войкин Александр Андреевич, Горбаленко Кристина Дмитриевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1471
Волошенко Наталья Ивановна, Засименко Ольга Викторовна	Социальное партнерство в процессе реализации воспитательных задач: опыт работы сельской малокомплектной школы	1475
Габдуллина Айгуль Тугельбаевна, Ормамбекова Асель Кайратовна	Оқушылардың тәрбиесіндегі отбасы, мектеп және әлеуметтік қоғамның рөлі	1480

3 СЕКЦИЯ

Галиуллина Жулдызай Зарлыковна	Отбасы мен мектептің өзара қарым–қатынасының тиімділігі	1485
Глушкова Евгения Сергеевна	Гармония воспитания: семья, школа и общество – единый вектор развития	1488
Грабовенко Елена Валентиновна	Основы финансовой грамотности для школьников: как управлять своими деньгами?	1491
Губарь Светлана Владимировна, Арбагулова Асель Кабдуалиевна	Воспитание в единстве: роль партнёрства семьи, школы и общества	1496
Даумова Батима Бексултановна, Бексултанова Аягуз Кадырбековна	ЖОО – да тәрбие жүйесін оқытуда тәрбиенің мәні және құрылымы	1500
Джабага Динара Тлеубергеновна	Социальное партнерство семьи, школы и общества как успешное условие формирования семейных ценностей	1505
Дмитровская Татьяна Владимировна	Социальное партнерство как основа воспитания нового поколения	1509
Досжанова Алмагуль Асылкановна, Есетова Роза Еркебулановна	Ы. Алтынсарин мұрасы: балаларға кітап оқытудың құндылығын сезіндіру жолдары	1514
Дуйсенбаева Кымбат Ахметқызы	Әлеуметтік серіктестік негізінде баланың дамуын қолдау: мектеп психологының рөлі	1517
Дусмагамбетова Динара Канатовна, Шинибекова Гульшат Сайлаукановна	Партнерское взаимодействие семьи и школы	1521
Дуспаева Гульмира Джамбуловна, Горобец Елена Васильевна	Сотрудничество семьи и школы – залог успешного решения задач воспитания школьников	1526
Дьяченко Наталья Валентиновна	Социальное партнерство: гармония традиций и инноваций в воспитании	1529
Дюсембаева Аксамал Сергазиевна, Баймағамбетова Динара Еркімбайқызы	Құндылыққа негізделген тәрбиені іске асырудағы педагог пен ата–ананың өзара ықпалдастығы	1534
Жакупова Багитжамал Габитовна, Сейлова Ляззат Алдабергеновна	Отбасылық құндылықтарды қалыптастырудағы мектептің рөлі	1538
Жамбулова Айгуль Жакановна	Отбасы мен мектептің өзара қарым–қатынасының тиімділігі	1543
Жанғалиева Роза Есимхановна, Жукенова Гулпара Балтабаевна	Формирование цифрового аутизма у детей: причины и последствия	1547

3 СЕКЦИЯ

Жантлесова Мадина Хамзаевна, Омарова Гульсана Ержигитовна	Өскелең ұрпақты тәрбиелеуде отбасы мен мұғалімнің өзара байланысының маңыздылығы	1511
Жанулу Асель Алексеевна, Абильгазина Жанар Тулегеновна	Создание единого воспитательного пространства: сотрудничество семьи и школы	1555
Жетписбаева Айсылу Айратовна Абдиркенова Ақбидаш Капановна	«Ақпараттық мәдениет» ұғымының мәні мен мазмұнына ғылыми теориялық шолу	1561
Жихарева Татьяна Борисовна, Тусова Айгуль Аманжоловна	Вовлечение родителей в процесс детского развития, воспитания и обучения	1565
Жобалаева Карлыгаш Темиржановна, Демесенова Татыгуль Туяковна	Бала тәрбиесіндегі ажырамас үштік одақ: отбасы, мектеп, қоғам	1569
Жумабекова Аида Асановна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности обучающихся с особыми образовательными потребностями	1572
Жумагалиева Асем Амиржановна, Рамазанова Салтанат Кинаевна	Триада воспитания: взаимодействие родителей, педагогов и социума	1576
Ибрагим Айдос Ерболұлы, Мамбеталина Алия Сактагановна	Влияние социальных сетей и онлайн–коммуникации на раннее выявление зависимостей у подростков: возможности и риски	1579
Идрисова Жанна Жакановна	Взаимодействие воспитателя и родителей в процессе профессионального самоопределения старшеклассников	1583
Иманкулова Шолпан Аскарловна	Білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары: тәжірибе, проблемалар және шешімдер	1586
Каленова Гульбарам Сартайқызы	Күш–жігердің бірлігі: отбасы–мектеп– қоғам – жеке тұлғаны тәрбиелеудегі маңызды рөлі	1590
Калиниченко Оксана Викторовна, Назмутдинов Ризабек Агзамович	Особенности реализации социального партнерства в образовании	1593
Камзинова Гульжанна Оралбековна	Роль социального партнерства между семьей, школой и обществом в формировании ценностных ориентиров и воспитании личности ребенка в условиях современного общества	1597
Кандалина Татьяна Валентиновна	Воспитывающая среда на основе сотрудничества семьи и школы	1601
Каппасова Шамшырак Еркиновна	Тәрбие процесінде отбасы, мектеп және қоғам арасындағы өзара әрекеттесудің маңыздылығы	1605

3 СЕКЦИЯ

Карибаева Ганди Токтаровна, Мухамедкалиева Бибигуль Марденовна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның елеуметтік серіктестігі	1609
Кенжетаева Карлыгаш Амангелдіқызы, Туканова Айгерим Кайратовна	Мектепке дейінгі білім беру процесіндегі психолог пен тәрбиешілердің өзара әрекеттестігі	1612
Кенжетай Айман Үсенқызы	Поддержка родителей в условиях развода: социальное партнерство между семьей, школой и обществом	1616
Кенжина Бахиткуль Казеновна	От семьи к обществу: путь воспитания через партнерство	1619
Клещенкова Алина Андреевна, Щеглова Наталья Михайловна	Взаимодействие семьи, школы и общества как основа эффективного воспитания	1622
Козлова Светлана Павловна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1626
Колесник Ирина Сергеевна	Модели социального партнерства в воспитательной деятельности: примеры успешных практик и программ, направленных на объединение усилий всех участников воспитательного процесса	1631
Колмурзинова Балжан Токторбаевна, Ерденова Назгуль Бабашевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1635
Комиссарова Елена Александровна, Ахметбекова Жанар Сайлаубайқызы	Интеграция дошкольного образования в единое образовательное пространство	1638
Криштова Надежда Сергеевна, Лясота Владислава Вячеславовна	Использование инновационных форм работы с родителями воспитанников в условиях реализации проекта «Үндестік»	1642
Кусаинова Карлыгаш Есенгельдыновна, Ануфриева Арина Васильевна	Социальное партнерство семьи и школы в сфере воспитания: векторы взаимодействия	1646
Кушкинбаева Асем Серикбаевна, Кущугулова Асель Маулетовна	Взаимодействие школы и семьи в процессе раннего самоопределения учащихся при выборе профессии	1650
Қылышбекова Айдана Қылышбекқызы	Баланы психологиялық әл–ауқатын қалыптастырудағы қоғамның, мектептің және отбасының рөлі	1656
Лемехова Вера Константиновна	Инклюзивное образование: роль партнёрства в интеграции детей с особыми образовательными потребностями	1659
Липинская Евгения Эдуардовна Танасейчук Светлана Владимировна	Взаимодействие семьи и школы: проблемы и пути решения	1662

3 СЕКЦИЯ

Майленова Аида Аяшевна	Синергия воспитания: Альянс семьи, школы и общества для гармоничного развития ребенка	1667
Макаева Жанара Ашимовна	Роль социального партнерства в практике учителя казахского языка в детском саду	1670
Маканова Анар Жарулловна	Педагогические условия становления позитивного отношения учащегося к окружающему миру	1674
Маканова Гульнара Исенкильдаевна, Ахмадиева Макпал Бейсембаевна	Роль семьи, колледжа и предприятий в формировании профессиональных навыков студентов	1679
Маралбаева Жалынсын Ульмесхановна, Фатеева Юлия Юрьевна	Единство в воспитании: социальное партнерство семьи, школы и общества как ключ к развитию молодежи	1682
Махмутова Мархаба Даулетжановна, Молдахметова Алия Досымбековна	Исследование влияния метода ТРИЗ на развитие креативного мышления учащихся 7 классов на уроках искусства	1685
Мендаулетова Нургуль Шамбиловна, Мендаулетов Алмаз Турсунбаевич	Тәрбиелік үдерісті арттыру ретінде отбасы мен мектеп арасындағы әлеуметтік серіктестік	1690
Молдабекова Нургул Рахимжановна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1695
Молдабекова Сандугаш Кайрхановна, Сыздыкова Баян Рамазановна	Профессиональное становление студентов в современных условиях вуза	1698
Моренко Иван Михайлович, Магун Татьяна Ярославовна	Комплексное физическое воспитание в реабилитации людей с ограниченными возможностями	1701
Муравьева Людмила Александровна, Михайлова Ксения Борисовна	Родительству стоит учиться! Родительству стоит учить!	1704
Мурзагалиева Алия Абдулловна, Калинина Анастасия Александровна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в деятельности вечерней школы	1709
Мустафинов Дархан Батырханович, Чемоданова Галина Иосифовна	Корреляция между академической успеваемостью и профессиональной готовностью подростков	1712
Новолодская Елена Геннадьевна, Бажин Павел Борисович	Сотрудничество семьи и школы по развитию учебной мотивации младших подростков	1716
Нургожина Гульзира Абикеновна	Білім беру қызметіндегі отбасының, мектептің, қоғамның әлеуметтік серіктестігінің маңызы	1720

3 СЕКЦИЯ

Оводнева Софья Владимировна	Сотрудничество семьи, образовательных учреждений и общественных молодёжных организаций в области профилактики негативного воздействия цифровой среды	1723
Олексюк Тамила Владимировна, Варварова Оксана Фанильевна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1727
Омельчук Анна Михайловна, Бауэр Анастасия Владимировна	Взаимодействие семьи и школы как фактор успешной социализации ребёнка	1730
Панькова Светлана Леонидовна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества: проблемы, возможности сотрудничества и перспективы	1733
Пензина Нина Александровна	Синергия воспитания: роль семьи, школы и общества в формировании личности	1739
Пірімбетова Манат Оразәліқызы	Мектеп логопедінің рөлі: балалардың тілдік дағдылары мен әлеуметтік бейімделуін дамыту	1743
Полторацкая Алёна Юрьевна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности: ключ к гармоничному развитию личности	1747
Пращур Марина Валерьевна	Вместе к успеху: партнёрство семьи, школы и общества	1750
Сабитова Асия Азирхановна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1754
Сакенова Зарина Аскарровна, Даненова Аида Сайрановна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1758
Салыков Амангельды Сапышович, Зубко Наталья Николаевна	Создание условий для формирования основы профессионального самоопределения обучающихся дополнительного образования во взаимодействии с семьёй и школой	1761
Сарсенбаева Жанат Каратаевна	Взаимодействие семьи и школы	1764
Сауекенова Айнур Галымовна, Султанова Асылай Галымовна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1768
Сафина Лариса Владиславовна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1774
Сейткалиева Айна Султангалиевна	Сотрудничество семьи, школы и общества в воспитательном процессе	1779
Серкешбаева Гүлжанат Нұрмағамбетқызы	Тұлға қалыптастырудағы фольклордың тағылымдық мәні	1784
Серова Людмила Валерьевна	Синергия воспитания: школа, семья, общество	1787
Сияфутдинова Зарина Фангатовна	Активное сотрудничество с родителями в	1793

3 СЕКЦИЯ

	детском саду с использованием интерактивных технологий через работу школы ПАП	
Султанова Ажар Каиргельдиновна, Лазаренко Дарья Дмитриевна	Организация работы с семьёй по патриотическому и нравственному воспитанию младших школьников с использованием ИКТ	1796
Сынабаева Акмарал Мусатраковна	Отбасы мен мектеп арасындағы байланыс: тәрбие процесіндегі өзара түсіністік пен қолдау	1800
Тойбазарова Марал Аймаганбетовна	Ғылыми–педагогикалық консалтинг педагогтердің кәсіби дамуын сүйемелдеу құралы ретінде: тәжірибе, проблемалар мен бағыттар	1804
Трухан Наталья Олеговна, Алабаева Сымбат Кайркеновна	Взаимодействие семьи и школы в воспитательной деятельности	1807
Тулбаева Алия Фазылхановна, Шинкаренко Вера Ивановна	Социальное партнёрство семьи и школы в воспитательной деятельности	1811
Унасбаева Гульжан Алгабековна	Проблемы человеческой природы в произведениях Адольфа Арцишевского	1816
Уразбекова Кульбарам Жаксылыковна	Социальное партнерство дошкольной организации с родителями воспитанников	1819
Уралбаев Амагельды Абишевич, Клопоцкая Любовь Васильевна	Развитие интеллектуальных и творческих способностей учащихся начальных классов посредством обучения игре в шахматы	1823
Фатхудинова Ирина Владимировна	Безопасность труда начинается с детства	1826
Хайруллина Оксана Нурулловна, Хайруллин Хикмэт Нуруллович	Организация психолого – педагогической информационно – просветительской деятельности с представителями родительской общественности в вопросах семейного воспитания	1830
Харченко Ольга Геннадьевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности: ключ к успешному воспитанию детей	1835
Хилимончик Наталья Александровна	Сотрудничество школы и семьи в развитии у младших школьников интереса к чтению	1838
Чайка Камила Юрьевна, Демисенова Шнар Сапаровна	Готовность ребенка к обучению в школе как психолого–педагогическая проблема	1841

3 СЕКЦИЯ

Шалгимбеков Айбек Батырханович	Формирование функциональной грамотности обучающихся посредством исторического краеведения	1846
Шатских Анастасия Александровна	Гармония воспитания: семья, школа и общество – единый вектор развития	1849
Шахматова Анастасия Ивановна, Мехова Галина Францевна	Взаимодействие семьи, школы и общества в воспитании ребенка с особыми образовательными потребностями	1852
Швец Наталья Алексеевна, Попова Ольга Викторовна	Инновационные среды и технологии воспитательной деятельности: партнерство профессиональной образовательной организации, школы, семьи, социума	1856
Шудабаева Назым Темирбековна, Нурмуқанова Гульназ Тулендыевна	Организация внеурочной деятельности обучающихся с особыми образовательными потребностями в условиях инклюзивного образования	1860
Шхан Нұрлан Елемесұлы	«Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясындағы тағылым бағдарламасы	1864
Шымбергенова Акмарал Бахытжановна	Исследовательская работа по литературному краеведению: путь к формированию гражданской позиции и патриотизма	1870
Щетинкина Светлана Ефимовна	О роли социального партнерства семьи, школы и общества в учебно–воспитательном процессе	1872
Яйчук Татьяна Владимировна	Консолидация усилий семьи, школы и общества как фактор успешной социализации личности школьника	1877
Ясменко Руслан Александрович	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности на уроках физической культуры	1880
Содержание пленарных докладов / Пленарлық баяндамалар мазмұны		1884
Содержание 1 секции / 1 секция мазмұны		1885
Содержание 2 секции / 2 секция мазмұны		1901
Содержание 3 секции / 3 секция мазмұны		1907